

The role of police media activities in community-based crime prevention

Received: ۲۰۲۱/۰۴/۱۰

Accepted: ۲۰۲۱/۰۶/۰۸

Article type: Research Article

PP: ۲۱۳-۲۴۲

DOI:

۱۰.۲۲۰۳۴/osra.۲۰۲۱.۹۵۸۵۷

Ashab Habibzadeh

Associate Professor of Social Communication Sciences, Amin University of Law Enforcement Sciences, Tehran, Iran (Corresponding Author): ertabat1388@yahoo.com

Hamid Reza Sardari

Graduate of Crime Prevention Management, Amin University of Law Enforcement Sciences, Tehran, Iran sardari.۱۰۶۱@gmail.com

Abstract

Introduction: The police have been less able to use the potential capacity of the media, especially in the field of modern media in the field of crime prevention, while criminals have tried harder than this huge social capacity and new communication technologies. The purpose of this study is to identify the role of media activities of police in community-based crime prevention.

Method: The present research was a descriptive-analytical survey. The statistical population included all Semnani citizens over ۱۸ years and older with an approximate number of ۲۰۰,۰۰۰ people in ۲۰۲۰. A sample of ۲۲۰ people was selected by multi-stage cluster sampling method who responded to the researcher. Descriptive tables and multivariate regression were used to analyze the statistical data.

Findings: The findings of this study show that each unit of change in education can carry ۱۹.۵% change in social crime prevention at a significant level of ۰.۰۵. Also, each unit of change in the social participation variable can carry ۳۴.۴% change in social prevention of crime at a significant level of ۰.۰۵. In addition, each unit of change in culture, can be ۲۳.۱% change in social prevention of crime at a significant level of ۰.۰۵. Finally, each unit of change in information can make ۴۱.۲% change in social crime prevention at a significant level of ۰.۰۵.

Conclusion: The results showed that the use of traditional print media has significantly decreased among individuals and police media activities to maximize their impact on the community-based crime prevention can be on television, radio, and cyberspace, especially social networks.

Keywords: Education, Social Participation, Culture Building, Information, Community-based Crime Prevention.

Citation (APA): habibzadeh, A., sardari, H. (۲۰۲۱). The role of law enforcement media activities in the social prevention of crime. *Quarterly of Order & Security Guards*, ۱۴(۵۳), ۴۰-۶۷. doi: ۱۰.۲۲۰۳۴/osra.۲۰۲۱.۹۵۸۵۷

نقش فعالیت‌های رسانه‌ای نیروی انتظامی در پیشگیری اجتماعی از جرائم

چکیده

مقدمه: پلیس کمتر توانسته است که از ظرفیت بالقوه رسانه‌ها، به‌خصوص در عرصه رسانه‌های نوین، در زمینه پیشگیری از وقوع جرم استفاده کند؛ این در حالی است که مجرمان هر چه بیشتر تلاش کرده‌اند از این ظرفیت عظیم اجتماعی و فناوری‌های نوین ارتباطات در عرصه ناامنی‌های اجتماعی استفاده کنند. هدف تحقیق، شناسایی نقش فعالیت‌های رسانه‌ای نیروی انتظامی در پیشگیری اجتماعی از جرائم است.

روش: طرح پژوهش، توصیفی - تحلیلی از نوع پیمایشی بود. جامعه آماری شامل تمامی شهروندان سمنانی ۱۸ سال به بالا به تعداد تقریبی ۲۰۰ هزار نفر در سال ۱۳۹۹ بود. نمونه به حجم ۲۲۰ نفر با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب و به پرسشنامه محقق‌ساخته پاسخ دادند. برای تجزیه و تحلیل داده‌های آماری از جداول توصیفی و رگرسیون چندمتغیره استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد، هر واحد تغییر در آموزش، می‌تواند حامل ۱۹/۵ درصد تغییر در پیشگیری اجتماعی از جرائم در سطح معناداری ۰/۰۵ باشد. همچنین، هر واحد تغییر در متغیر مشارکت اجتماعی، می‌تواند حامل ۳۴/۴ درصد تغییر در پیشگیری اجتماعی از جرائم در سطح معناداری ۰/۰۵ باشد. در ضمن، هر واحد تغییر در فرهنگ‌سازی، می‌تواند ۲۳/۱ درصد تغییر در پیشگیری اجتماعی از جرائم در سطح معناداری ۰/۰۵ ایجاد کند. در نهایت اینکه، هر واحد تغییر در اطلاع‌رسانی، می‌تواند ۴۱/۲ درصد تغییر در پیشگیری اجتماعی از جرائم در سطح معناداری ۰/۰۵ ایجاد کند.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش نشان داد بهره‌گیری از رسانه‌های مکتوب سنتی در بین افراد، کاهش فراوانی یافته است و فعالیت‌های رسانه‌ای ناجا برای حداکثرسازی تأثیرات خود در بخش پیشگیری اجتماعی از جرائم، می‌تواند در تلویزیون، رادیو و فضای مجازی، به‌ویژه شبکه‌های اجتماعی، تمرکز بیشتری داشته باشد.

کلیدواژه‌ها: آموزش، مشارکت اجتماعی، فرهنگ‌سازی، اطلاع‌رسانی، پیشگیری اجتماعی از جرائم.

دریافت: ۱۴۰۰/۰۱/۲۱

پذیرش: ۱۴۰۰/۰۳/۱۸

نوع مقاله: پژوهشی

صص: ۲۴۲-۲۱۳

شناسه دیجیتال (doi):

۱۰.۲۲۰۳۴/osra.۲۰۲۱.۹۵۸۵۷

اصحاب حبیب‌زاده

دانشیار علوم ارتباطات اجتماعی،
دانشگاه علوم انتظامی امین،
تهران، ایران (نویسنده مسئول):
ertabat۱۳۸۸@yahoo.com

حمیدرضا سرداری

دانش آموخته کارشناسی‌ارشد
مدیریت پیشگیری از جرم،
دانشگاه علوم انتظامی امین،
تهران، ایران -
sardari.۶۰۶۱@gmail.com

استناد (APA): حبیب‌زاده، اصحاب، سرداری، حمیدرضا. (۱۴۰۰). نقش فعالیت‌های

رسانه‌ای نیروی انتظامی در پیشگیری اجتماعی از جرائم. پژوهشنامه نظم و امنیت

انتظامی، ۱۴(۵۳)، - ۱۰.۲۲۰۳۴/osra.۲۰۲۱.۹۵۸۵۷ doi:

مقدمه

یکی از مأموریت‌های مهم پلیس، پیشگیری اجتماعی از جرم است که رسانه‌ها نقش بسیار مهمی در این خصوص می‌توانند ایفا کنند. نظریه تأثیرات رسانه و احساس امنیت رسانه‌های ارتباط جمعی دارای اثرگذاری‌های بسیار نیرومندی در احساس امنیت در جامعه دارند. در عصر حاضر - که به عصر ارتباطات و اطلاعات معروف است - مهم‌ترین ابزار فعالیت‌های فرهنگی، رسانه‌های جمعی است که نقش آن‌ها در پیشگیری از جرم مورد توجه جرم‌شناسان، حقوق‌دانان، جامعه‌شناسان و متولیان نظم و امنیت اجتماعی قرار گرفته است (میرزایی، ۱۳۹۶: ۳۳). جرم‌شناسان، وسایل ارتباط جمعی را در ذیل عوامل اجتماعی یا محیط انتخابی یا اتفاقی جرم بررسی کرده، بر نقش‌های دوگانه آن در وقوع جرم یا پیشگیری از آن تأکید دارند و معتقدند این ابزار در پرورش یا انحراف افکار عمومی نقش مهمی را ایفا می‌کند و بهترین وسیله برای روشن شدن اذهان و تنویر افکار عمومی و عقاید هستند؛ بنابراین ماهیت رسانه‌های جمعی به‌گونه‌ای است که برای جذب مخاطب ناگزیرند مفاهیم مورد نظر و واقعیات را اغراق‌آمیز یا تحریف‌آمیز ارائه دهند و رسانه‌ها با انتخاب موضوع حوادث و چگونگی انتقال مفاهیم و پیام‌ها به مردم، نقش مؤثر در تعیین اشکال و محدوده جرم و انحرافات اجتماعی بر عهده دارند.

رسانه‌ها با نمایش کیف‌هایی که برای مجرمان در برابر تخلف و تخطی از قانون در نظر گرفته شده است، می‌توانند در کاهش جرم تأثیرگذار باشند. تا هنگامی که مجرم، از مجازات قانونی هنجارشکنی تصور روشنی در ذهن خود نداشته باشد و تنها به منافع و مزایای تخطی از مقررات بیندیشد، انگیزه ارتکاب جرم در او تشدید می‌شود؛ بدین لحاظ رسانه‌ها مؤظفانند که شناخت همه‌جانبه‌ای از مضرات و زیان‌ها و عواقب جرم را در اختیار اعضای جامعه بگذارند و به این وسیله، انگیزه ارتکاب جرم را کاهش دهند.

پلیس کمتر توانسته است که از ظرفیت بالقوه، به‌خصوص در عرصه رسانه‌های نوین در زمینه پیشگیری از وقوع جرم استفاده کند؛ این در حالی است که مجرمان هر چه بیشتر تلاش کرده‌اند از این ظرفیت عظیم اجتماعی و فناوری‌های نوین ارتباطات در عرصه ناامنی‌های اجتماعی استفاده کنند. علیرغم اقدامات صورت گرفته بین پلیس و رسانه‌ها، اما هنوز الگوی مشخصی که دربرگیرنده شاخص‌ها و محورهای تعامل باشد و

برای کلیه رده‌ها ملاک عمل قرار گیرد، تدوین نشده است؛ بنابراین رسانه‌ها و برخی افراد تأثیرات قابل توجهی دارند و نقش کاتالیزور در معلم و آموزش‌دهنده را به خوبی بازی می‌کنند. از طرف دیگر، فعالیت‌های رسانه‌ای پلیس به لحاظ برخورداری از حجم زیاد مخاطب می‌توانند از جهت بسیج منابع برای تحقیق جنایی و کمک به پلیس مورد توجه ویژه قرار گیرند و با تقویت فضای عقلانی و آرامش عاطفی مانع بروز انگیزه‌های جنایی شوند. هدف پژوهش، شناسایی نقش فعالیت‌های رسانه‌ای نیروی انتظامی در پیشگیری اجتماعی از جرائم است. این پژوهش به دنبال پاسخگویی به این سؤالات است که:

- فعالیت‌های رسانه‌ای نیروی انتظامی تا چه حد بر پیشگیری اجتماعی از جرم نقش دارد؟
- کارکرد آموزشی فعالیت‌های رسانه‌ای نیروی انتظامی تا چه حد در پیشگیری اجتماعی از جرم نقش دارد؟
- مشارکت اجتماعی فعالیت‌های رسانه‌ای نیروی انتظامی تا چه حد در پیشگیری اجتماعی از جرم نقش دارد؟
- فرهنگ‌سازی فعالیت‌های رسانه‌ای نیروی انتظامی تا چه حد در پیشگیری اجتماعی از جرم نقش دارد؟
- اطلاع‌رسانی فعالیت‌های رسانه‌ای نیروی انتظامی تا چه حد در پیشگیری اجتماعی از جرم نقش دارد؟

پیشینه و مبانی نظری پژوهش

پیشینه پژوهش

- جان فدا (۱۳۹۷)، در پژوهشی به ارزیابی نقش رسانه‌های جمعی دیداری در پیشگیری از وقوع جرم پرداخت. نتایج پژوهش نشان داد که رسانه‌های جمعی دیداری از طریق آموزش عمومی، انتشار اخبار صحیح در جرایم، انعکاس صحیح عوامل مختلف حقوقی، قضایی و اجتماعی منجر به وقوع جرم و افشای جرائم

- ملی و نظیر آن، می‌توانند موجبات پیشگیری وضعی از ارتکاب جرائم را فراهم آورند.
- فرهمند (۱۳۹۷)، در پژوهشی به بررسی نقش سواد رسانه در پیشگیری از جرائم زیست‌محیطی با محوریت پیشگیری جامعه‌مدار پرداخت. نتایج پژوهش نشان داد پیشگیری جامع‌مدار و افزایش تأثیرات مثبت سواد رسانه‌ای بر مخاطبین در جرائم زیست‌محیطی است که موجب پیشگیری از وقوع جرم و حفظ محیط‌زیست شده و جنبه‌ای کاربردی در حفظ محیط‌زیست کشور دارد.
- قاسمی و همکاران (۱۳۹۴)، در پژوهشی به «تحلیل نظریه‌های ارتباطی و جرم‌شناسی: جرم‌زدایی یا جرم‌زایی» پرداختند. نتایج پژوهش حاکی از آن است که تحقیقات انجام‌شده درباره رابطه خشونت رسانه‌ای و پرخاشگری اجتماعی در آغاز بر دو فرضیه رقیب تخلیه هیجانی و تحریک‌کنندگی متمرکز بوده است، اما در ادامه، به اعتقاد پژوهشگران افراد تحت تأثیر عوامل فردی (جسمی یا روانی)، عوامل مستعد (آثار ارث)، عوامل آماده‌کننده (الکلیسم) و عوامل ایجاد و عملی‌کننده (محیط) یا عواملی که نقش تعیین‌کننده دارند، به سمت ارتکاب جرم کشانده می‌شوند؛ این امر که یک عامل به‌تنهایی و صد درصد در وقوع جرم نقش داشته باشد، نادر است بلکه بر اثر جمع‌شدن عوامل مختلف فردی و جمعی بزه به وقوع می‌پیوندد.
- روشندل اربطانی، خواجه‌تیان و قاسمی (۱۳۹۰)، در مطالعه‌ای به تبیین مدل کاربرد رسانه‌های جمعی برای پیشگیری از ارتکاب جرم پرداخته‌اند که نتایج آن نشان می‌دهد نظریه وابستگی به‌عنوان نظریه پایه‌ای برای تحلیل نظری موردتوجه قرار گرفت و بر مبنای آن مدل دوبخشی یک‌سویه که شامل رسانه جمعی و مخاطب بود تدوین شد که چتر پوششی پلیس در داخل بخش مخاطب و تأثیرپذیری هدایت‌گر پلیس در طی مرحله ارسال پیام، تأثیرات شناختی، عاطفی و رفتاری روی مخاطب و جامعه گیرنده پیام می‌گذارد. در نتیجه این پژوهش تأیید شد که نیروی انتظامی برای مقابله با بحران‌ها و آسیب‌های اجتماعی و فرهنگ‌سازی نیازمند استفاده از ظرفیت‌های رسانه‌ای است. استفاده از نظریه‌های ارتباطی با رویکرد وابستگی می‌تواند ساختار و محتوای پیام را به

نحوی هدفمند و تأثیرگذار بر روی جامعه هدف اجرا کند و به حداکثر اثرگذاری در پیشگیری از جرائم دست یابد.

- حبیبزاده، ملکی و همکاران (۱۳۸۸)، در پژوهش خود نشان دادند که رسانه‌های جمعی از یک طرف (بسته به نحوه انعکاس حوادث و اخبار) توانایی تشدید احساس ناامنی، ترویج بزهکاری و تشویق افراد مستعد به ارتکاب جرم را دارند و از سوی دیگر، با ایفای نقش اطلاع‌رسانی و ترویج الگوهای زندگی سالم، می‌توانند در کاهش وقوع جرم و افزایش احساس امنیت مؤثر باشند. همچنین، رسانه می‌تواند نقش روان‌درمانی داشته باشد. به‌طور کلی، طرز نگرش و نگاه مردم به جرم به آنچه از طریق رسانه‌های جمعی چاپ و پخش می‌شود، بستگی دارد (امینی، ۱۳۹۷: ۷۶).

- کوشیر^۱ (۲۰۱۸)، در پژوهشی با عنوان «وظایف اصلی راهبری رسانه‌ای پلیس» می‌گوید وظایف اصلی راهبردی رسانه‌ای پلیس شامل شناخت قدرت رسانه به‌عنوان منبع اطلاعاتی عمومی در موضوعات مختلف و شناسایی مخاطبین رسانه‌ای و ایجاد همکاری بین برنامه‌های جامعه و منابع رسانه‌ای است. از رسانه‌ها خواسته می‌شود تا از طریق مقالات، اطلاعیه‌های عمومی، نمایش‌های رادیویی، برنامه‌های خبری و برنامه‌های تلویزیونی کابلی رویدادهای جامعه را تبلیغ و آموزش عمومی در زمینه پیشگیری از جرم را ارتقا دهند.

- موخی^۲ (۲۰۱۸)، پوشش رسانه‌ای محلی و حمایت از پیشگیری از جرم توسط پلیس در جامعه به افزایش آگاهی عمومی و مشارکت در پروژه‌های مبتنی بر جامعه کمک می‌کند. این راهبرد در استفاده از تلویزیون محلی، رادیو، روزنامه‌ها و سایر رسانه‌ها برای تمرکز بر پروژه‌های پیشگیری از جرم در جامعه و سازمان‌ها انجام می‌شود. با برجسته‌سازی چنین تلاش‌هایی، رسانه‌ها استاندارد جامعه را در تقابل با انواع جرائم تقویت می‌کنند و به آگاهی پیشگیری از جرم در بین مردم کمک می‌کنند.

۱ - Kocier

۲ - Mochiy

- بورداک^۱ (۲۰۱۷)، در پژوهشی با عنوان «مسائل نوظهور در پلیس» که عنوان بسیار مناسبی برای بحث در مورد رسانه‌های مورد استفاده پلیس است، بیان می‌دارد استفاده از رسانه‌ها پدیده‌ای نسبتاً جدید در پلیس است. ادارات پلیس همچنین شروع به کشف استفاده از رسانه‌ها برای به دست آوردن اطلاعات، به‌ویژه برای اهداف تاکتیکی، مانند جمع‌آوری اطلاعات در مورد تهدیدات خشونت اوباش، شورش‌ها، یا فعالیت‌های مجرمانه منزوی در تظاهرات گسترده غیرقانونی قانونی کرده‌اند. پلیس باید بداند که چگونه این نوع ارتباطات را کنترل کند تا روحیه جامعه را ارزیابی کند، اینکه آیا تهدید به فعالیت مجرمانه در حال توسعه است، ارزیابی کند و از برنامه‌های گروه‌های بزرگ برای انتقال به مکان‌های دیگر مطلع شود. چالش‌های راهبردی بهره‌برداری از رسانه‌ها و تبدیل حجم عظیمی از داده‌ها به اطلاعات عملی در پیشگیری از جرائم می‌تواند یک وظیفه دلهره‌آور برای پلیس باشد؛ «این مانند این است که بخواهیم از یک شیر آتش‌نشانی جرعه‌ای بنوشیم».

- نمونین^۲ (۲۰۱۷)، در پژوهشی با موضوع سازمان‌های محلی پیشگیری از جرم بیان می‌دارد این سازمان‌ها باید وظایف خود را در رسانه‌های عمومی به‌عنوان شرکای مهم در انتشار پیام پیشگیری از جرم مشخص کنند. اجزای برنامه‌های پیشگیری از جرم مبتنی بر اجتماع می‌تواند گفتگو با خبرنگاران اختصاص داده شده برای پوشش جرائم یا موضوعات مرتبط با جامعه و همچنین درخواست کمک از منابع رسانه‌ای برای طراحی یک کمپین آموزش عمومی، ایجاد مشارکت با منابع رسانه‌ای باشد.

- فیوری^۳ (۲۰۱۷)، در پژوهشی که با هدف بررسی نقش رسانه‌ها در پلیس انجام داد، بیان کرد که استفاده از رسانه‌ها توسط ادارات پلیس برای انتشار اطلاعات فقط بر مردم متمرکز نیست؛ در این خصوص بسیاری از رؤسای پلیس اظهار می‌دارند که این عملکرد بیشتر برای اهداف اجتماعی مدنظر است تا اهداف تاکتیکی جمع‌آوری اطلاعات.

۱ - Burdace

۲ - Nemounine

۳ - Feaury

- عبدالسلام^۱ (۲۰۱۶)، در پژوهشی با موضوع رسانه شریک پیشگیری از جرم، می‌گوید برخلاف پلیس، برای گروه‌های مختلف جامعه ممکن است دشوار باشد که رسانه‌های محلی را به‌عنوان شریک پیشگیری از جرم در نظر بگیرند. رسانه‌ها از همه نوع، اغلب به‌عنوان بخشی از مشکلی که جامعه با خشونت دارند، مشخص شده است. اکنون بسیاری از نیروهای پلیس، رسانه‌ها را بخشی از راهبرد آموزش مردم و ایجاد حمایت عمومی از سازمان‌ها و برنامه‌ها می‌دانند؛ زیرا رسانه‌ها به سمت داستان‌هایی می‌روند که درک و توصیف آن‌ها آسان باشد. برای جمع‌آوری حمایت و پوشش رسانه‌ای، بخش روابط عمومی و یا فرهنگی نیروهای پلیس باید سعی کنند رویدادها یا جشن‌هایی را طراحی کنند که موفقیت برنامه‌های آن‌ها را به‌وضوح بیان کند و مشارکت افراد مشهور، مشارکت مقامات منتخب، رهبری جوانان مؤلفه‌های دیداری یا شنیداری نمایشی برای پیشگیری از جرم را برجسته کند.

- مارش (۱۹۹۱)، در مقاله‌ای با عنوان «بررسی تطبیقی پوشش خبری جرم در روزنامه‌های ایالات‌متحده و دیگر کشورها» با تحلیل محتوای ۳۶ روزنامه آمریکایی و بررسی ۲۰ پژوهش دیگر در ۱۴ کشور جهان در دهه‌های هفتاد و هشتاد، به این نتیجه دست یافت که جرم‌های خشونت‌آمیز بیشتر از آنچه در آمارهای رسمی آمده، در روزنامه‌ها بازتاب داشته است؛ ولی در عوض، درصد گزارش جرم‌های علیه اموال در روزنامه‌ها بسیار کمتر از میزان ارتکاب آن بوده است. به عبارت دقیق‌تر، نسبت گزارش‌های مربوط به جرم‌های خشونت‌آمیز به جرم‌های علیه اموال در این روزنامه‌ها ۸ به ۲ بوده است؛ یعنی سهم گزارش‌های مربوط به جرم‌های علیه اموال یک‌چهارم جرم‌های خشونت‌آمیز بوده، درحالی‌که در طول دوره مورد مطالعه، بر اساس آمارهای رسمی، جرم‌های علیه اموال ۹ برابر بیشتر از جرم‌های خشونت‌آمیز بوده است. محققان به این نتیجه رسیدند که تمایل رسانه‌ها به ارائه گزارش‌ها و وقایع غیرواقعی، احساسی و نیز ناتوانی رسانه‌ها در قرار دادن اخبار در بسترهای واقعی خود و ارائه آن به مخاطبان باعث اطلاع‌رسانی غلط به مخاطبان و ایجاد ترس از جرم و خشونت در جامعه شده است (بوسجین، ۱۳۹۶: ۱۰۶).

۱ - Abdulsalam

در یک نگاه کلی می‌توان گفت که تحقیقات زیادی در زمینه موضوع تحقیق انجام شده است ولی موضوع حاضر، موضوع نسبتاً جدیدی است که نقش فعالیت‌های رسانه‌ای ناجا در پیشگیری اجتماعی از جرم را مورد مطالعه قرار دارد؛ لذا تحقیقات انجام شده در این زمینه، اندک و ناکافی هستند. در هر حال، تحقیق حاضر قصد دارد ضمن مرتفع کردن نواقص تحقیقات پیشین، هم در بخش نظری (مانند ارائه تمام نظریه‌های مرتبط و سپس انتخاب چارچوب نظری جامع و...) و هم در بخش عملی (همچون استفاده از ابزارهای تحقیق مناسب) به بررسی نقش فعالیت‌های رسانه‌ای ناجا در پیشگیری اجتماعی از جرم، اقدام کند.

چارچوب نظری

جوامع بشری از آغاز با مسئله مهمی به نام «بزه» مواجه بوده است. بزهکاری پدیده‌ای است که در طول تاریخ حیات بشر ابعاد فردی و اجتماعی زندگی وی را تحت تأثیر قرار داده است. پیشگیری از جرم چند دهه‌ای است که به یکی از موضوعات مهم در مطالعات جرم‌شناسی تبدیل شده است. به همین دلیل، پیشگیری از ارتکاب جرم همواره مورد توجه جوامع مختلف بوده و رویکردهای مختلفی برای نیل به این هدف اتخاذ شده است. ارباب، سزاده‌ی، ناتوان‌سازی، حفاظت از آماج جرم، حذف موقعیت‌های جرم‌زا و بالا بردن خطر ارتکاب جرم از جمله راهکارهای تجربه‌شده بشر در این زمینه است (گاتسچالک،^۱ ۲۰۱۰: ۲۰۶). پیشگیری اجتماعی، گونه‌ای از تدابیر پیشگیرانه است که با مداخله فعالانه دولت نظام سیاسی، اقتصادی و فرهنگی در محیط زندگی اجتماعی عمومی افراد و اهتمام به علل زیربنایی جرم و آسیب‌های اجتماعی، بستر زیستن توأم با کرامت شهروندان را از رهگذر پاسداشت حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آنان فراهم می‌آورد. به دیگر سخن، پیشگیری اجتماعی فعالیت‌هایی را در برمی‌گیرد که به منظور کاهش بیکاری، آموزش و پرورش ناکارآمد، فقر و آسیب‌های اجتماعی مشابه، علل بنیادین ایجاد رفتار منحرفانه را مورد توجه قرار می‌دهند (جاستین،^۲ ۲۰۱۷: ۵۷). پیشگیری اجتماعی از جرم غالباً به حاشیه رانده شده و پیشگیری وضعی در اکثر حوزه‌ها بر صدر نشسته است. از آنجاکه از یک سو، پیشگیری از جرم ارزش و هدفی مطلق

۱- Gottschalk

۲- Justin

نیست تا بتوان با تمسک به عللی همچون «کارایی»، «سودمندی» و «زودبازده بودن»، تدابیر پیشگیرانه وضعی را اخلاقی و مطلوب جلوه داد و از سوی دیگر، کرامت انسانی به‌عنوان وصف انسان به ما هو انسان، فارغ از جنس، نژاد، مذهب، ملیت، موقعیت اقتصادی و اجتماعی موضوعی است که باید در تدوین سیاست‌های اجتماعی به‌طور عام و سیاست جنایی به نحو خاص و پیشگیری از جرم به نحو اخص مورد اهتمام قرار گیرد، لذا باید پذیرفت که تدوین هرگونه خط‌مشی در عرصه اجتماع بدون لحاظ کردن این وصف، هم به لحاظ نظری و هم در عمل، نادرست و محکوم به شکست خواهد بود (اشجاربک،^۱ ۲۰۱۷: ۵۸).

پیشگیری اجتماعی را می‌توان نسل حقوق بشری پیشگیری از جرم دانست که در بستر نظریه‌های انتقادی جرم‌شناسی متولد شده است. اندیشه بهره‌جستن از پیشگیری اجتماعی نخستین بار توسط انریکو فری مطرح شد. وی بر این باور بود که تدابیر اجتماعی جایگزین کیفرها، بهتر و اثرگذارتر از مجازات جلوی بزهکاری را می‌گیرند. از نظر جرم‌شناسی، پیشگیری اجتماعی از جرم مبتنی بر علت‌شناسی جرم است؛ یعنی پیشگیری اجتماعی جرم مستلزم قبول این واقعیت است که عوامل مختلفی در تکوین جرم نقش دارند و عوامل اجتماعی باید این عوامل جرم‌زا را خنثی کنند. پیشگیری اجتماعی، یعنی مداخله در محیط اجتماعی عمومی، مانند محیط‌های فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و محیط اجتماعی شخصی مانند محله، خانواده، مدرسه و غیره. به‌عبارت‌دیگر، پیشگیری اجتماعی به دنبال متوقف کردن و ایجاد تحول در شرایط و اوضاع و احوالی است که فرد را به‌سوی جامعه‌ستیزی و ارتکاب جرم سوق می‌دهد. این پیشگیری با ایجاد تغییرات و اصلاحات در فرد و جامعه به دنبال جلوگیری از جرم به‌صورت پایدار و همیشگی است و درصدد آن است که اعضای جامعه را از طریق آموزش، تشویق و تنبیه با قواعد و هنجارهای اجتماعی آشنا و هم‌نوا کند (ابوذری، ۱۳۹۸: ۸۹). سازوکارهای پیشگیری اجتماعی در چارچوب سیاست فراگیر اجتماعی، جای خود را به تدابیر پیشگیرانه وضعی داد؛ به‌نحوی که در حال حاضر، شاهد گذر از پیشگیری اجتماعی مبتنی بر عدالت اجتماعی به پیشگیری وضعی مبتنی بر مسئول‌سازی، آگاه‌سازی و آموزش افراد جامعه و بزه‌دیدگان بالقوه در زمینه بزهکاری و

۱ - Shjarback

توسعه فزاینده صنعت امنیت خصوصی، نصب دوربین‌های مراقبتی در معابر و اماکن عمومی و خصوصی و ... هستیم. به نظر می‌رسد، اقبال به پیشگیری اجتماعی از جرم، نیازمند عزم و اراده واقعی مدیران جامعه و داشتن نگاه بلندمدت در حوزه مسائل اجتماعی است. پیشگیری از جرم بیش از آنکه از منطق قضایی و راهبردهای سرکوبگرانه پیروی کند، نیازمند راهبردهایی است که علل زیربنایی را مورد توجه قرار دهد (موسیو،^۱ ۲۰۱۹: ۶۰).

امروزه، رسانه‌ها قوی‌ترین ابزار برای طرح و رواج اندیشه‌ها و کارآمدترین وسایل برای نفوذ فرهنگ‌ها و نگرش‌ها به قلب جوامع محسوب می‌شوند (قاسمی، ۱۳۸۶: ۲۴). رسانه‌های گروهی به‌عنوان عامل انتقال ارزش‌ها دامنه وسیعی دارند و همه افراد جامعه بدون در نظر گرفتن طبقه اجتماعی تحت تأثیر رسانه‌ها قرار می‌گیرد (بلارد^۲ و همکاران، ۲۰۰۹: ۱۶۲). نظریه تزریقی بر این اصل استوار است که رسانه، اثری مستقیم دارد و مخاطب در مقابل پیام آن خلع سلاح است؛ از این رو، خواسته یا ناخواسته آن را می‌پذیرد و این پایان فراگرد ارتباط رسانه‌ای است. بر اساس این نظریه، مخاطب صرفاً به‌عنوان طرف پذیرنده در ارتباط محسوب می‌شود و نه به‌عنوان کنشگر فراگرد ارتباط (حسنی، ۱۳۸۵: ۶ به نقل از حسنی دخت، ۱۳۹۹: ۴۹). این نظریه که پیش‌بینی می‌کند پیام‌های ارتباط جمعی بر همه مخاطبان که در معرض آن‌ها قرار می‌گیرند، اثرهای قوی و کم‌وبیش یکسان دارد؛ برای رسانه در شکل‌دهی به افکار و عقاید عمومی قدرت زیادی قائل بوده و معتقد است وسایل ارتباط جمعی می‌تواند نسلی تازه برای اولین بار در تاریخ انسان پدید آورد (سورین و تانکارد، ۱۳۹۶: ۳۸۵؛ لیتل جان، ۱۳۸۴: ۷۶۰). نظریه برجسته‌سازی، مدعی تأثیر رسانه‌ها بر شناخت و نگرش مردم و تعیین اولویت‌های ذهنی آنان از طریق انتخاب و برجسته‌سازی بعضی از موضوعات و رویدادها در قالب خبر و گزارش خبری است. به این معنا که رسانه‌ها با برجسته ساختن بعضی از موضوع‌ها و رویدادها، بر آگاهی و اطلاعات مردم تأثیر می‌گذارند. گرچه نمی‌توانند تعیین کنند که مردم چگونه بیندیشند، اما می‌توانند تعیین کنند که «درباره چه چیزی» بیندیشند (مهدی‌زاده، ۱۳۹۱: ۵۸). بررسی‌های عملی ارتباطات جمعی ثابت کرده است

۱ - Mousseau

۲ - ballaard

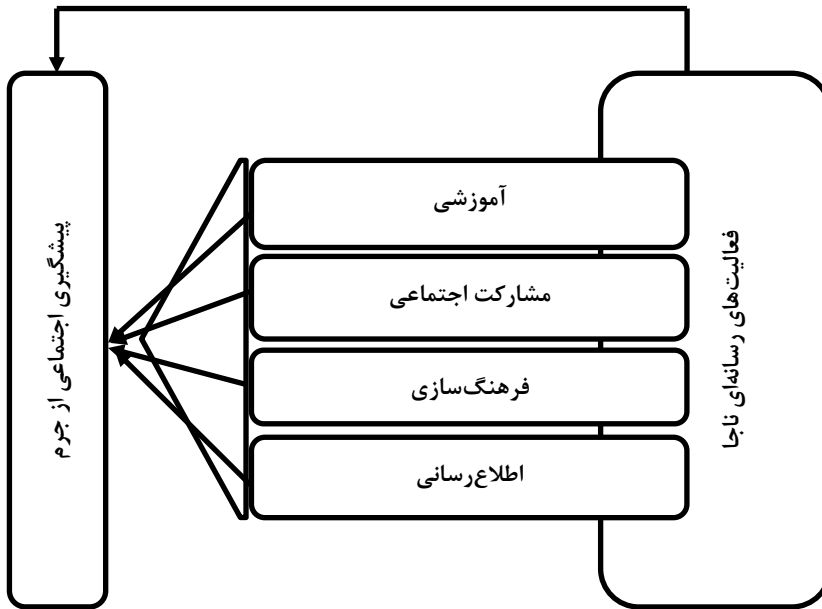
که بیشتر آثار احتملی که اتفاق می‌افتد، در خصوص مسائل مربوط به اطلاعات است. نظریه برجسته‌سازی، راهی برای ارتباط این یافته‌ها با امکان آثار فکری ارائه می‌دهد؛ زیرا آنچه به شکل اساسی مطرح است، کارکردی آموزشی از رسانه است؛ افراد یاد می‌گیرند که این مسائل چیست و چگونه به ترتیب اهمیت تنظیم می‌شوند (مک کوایل و ویندال، ۱۳۸۸: ۱۰۳).

آندرسون از جمله کسانی است که نظریه یکپارچگی اطلاعات را پرورانده است. این نظریه در مقایسه با بسیاری از مدل‌ها یا نظریه‌های ارتباط‌جمعی نقش بسیار فعال‌تری به دریافت‌کننده می‌دهد. دریافت‌کننده وزن و ارزشی را که باید به اطلاعات دریافتی نسبت داد، تعیین می‌کند که این، دو مرحله اساسی در تعیین نگرشی نهایی است. بر اساس نظریه یادگیری پایین از کروگمان، پیام‌ها به‌ویژه در تلویزیون می‌توانند نوع یادگیری سطح پایین و پنهان را ایجاد کنند. یادگیری نمی‌تواند اثری داشته باشد مگر اینکه شخص مجبور به عمل باشد. پیام‌هایی که به نظر می‌رسد برای یادگیری مفید باشند، در وهله اول، پیام‌های غیرکلامی‌اند. نظریه کاشت بر تأثیرات تدریجی و درازمدت رسانه‌ها، به‌ویژه تلویزیون، بر شکل‌گیری تصویر ذهنی مخاطبان از دنیای اطراف و مفهوم‌سازی آنان از واقعیت اجتماعی تأکید می‌کند. گرنبر، در دهه ۱۹۶۰ تحقیقاتی را با عنوان «شاخص‌های فرهنگی» شروع کرد تا تأثیر تماشای تلویزیون بر باورها و دیدگاه‌های بینندگان درباره جهان واقعی را بررسی کند (مهدی‌زاده، ۱۳۹۱: ۶۵). نظریه کاشت به دنبال این نکته است که آیا از نظر مخاطبان، دنیایی که در آن زندگی می‌کنیم شبیه همان دنیایی است که از تلویزیون نشان داده می‌شود؟ این نظریه در نهایت چنین عنوان می‌کند که اثرات تلویزیون بر مخاطب اندک، تدریجی و غیرمستقیم است، ولی به‌صورت انباشتی، متراکم و در بلندمدت است. ویژگی کشت‌دهندگی تلویزیون موجب می‌شود که مخاطب در طول زمان و به‌مرور از رسانه‌ها تأثیر بپذیرد.

وی اثرات رسانه‌ها بر افکار عمومی را قوی و قدرتمند می‌داند؛ چراکه سه ویژگی ارتباطات‌جمعی، یعنی «تراکم»، «همه‌جایی بودن» و «هم‌صدایی» در ایجاد اثرهای قوی بر افکار عمومی، باهم ترکیب می‌شوند (تانکارد و سورین، ۱۳۹۳: ۳۹۷). هم‌صدایی باعث شکل‌گیری تصویری همسان از موضوعات و رویدادها می‌شود و بر مواجهه‌گرینشی مخاطبان غلبه می‌کند. در این میان، عامل دیگری که وارد می‌شود، «مارپیچ سکوت»

است. به این معنا که در خصوص یک موضوع مناقشه‌انگیز، افراد درباره توزیع افکار عمومی حدس‌هایی می‌زنند. آن‌ها سعی می‌کنند دریابند که آیا تغییر افکار عمومی در جهت موافقت با آن‌ها است یا خیر. به باور نثومان، آن‌ها اگر احساس کنند در اقلیت قرار دارند یا تغییر افکار عمومی در جهت فاصله گرفتن از آن‌هاست، ترجیح می‌دهند که سکوت اختیار کنند (تانکارد و سورین، ۱۳۹۳: ۳۹۸). مهم‌ترین نقش‌هایی که برای وسایل رسانه‌های جمعی و گروهی مطرح می‌شود، عبارت است از اطلاع‌رسانی و آگاهی‌رسانی، حمایت از قانون و نظارت بر اجرای درست قوانین ایجاد حیطه مناسب برای برخورد عقاید گوناگون فراهم کردن زمینه آموزش مداوم کمک به رشد فرهنگی و فکری جامعه فراهم کردن سرگرمی‌های آموزنده ایجاد روحیه مشارکت و همکاری برنامه‌های توسعه (راندل، ۱۳۹۳ به نقل از هنری و همکاران، ۱۳۹۱: ۱۲۹). عمده‌ترین نقشی که وسایل ارتباط جمعی بر عهده دارند، عبارت است از فرهنگ‌سازی، آموزشی، اطلاع‌رسانی و ایجاد مشارکت اجتماعی (دادگران، ۱۳۸۹: ۵۶). یکی از پدیده‌های اجتماعی که در سال‌های اخیر رشد چشمگیری داشته و آحاد مردم را تحت تأثیر قرار داده است، پیشگیری اجتماعی از جرائم است. یکی از کارکردهای اساسی رسانه‌ها، اطلاع‌رسانی از وقایع مهمی است که در محیط اجتماعی واقع می‌شود. سه ویژگی مهم «فرازمانی»، «فرامکانی» و «سرعت فوق‌العاده» از خصیصه‌های مهم وسایل ارتباط جمعی است. امروزه، تمام ابعاد زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها در رسانه‌ها رسوخ کرده و از خصوصی‌ترین رفتار انسان تا بزرگ‌ترین تغییرات نهادهای اجتماعی و ساختارهای فرهنگی و سیاسی از طریق رسانه‌ها ارائه می‌شود. بر این اساس، یکی از وظایف و کارکردهای مهم رسانه‌ها، آگاه‌سازی و اطلاع‌رسانی صحیح عمومی است. از یک‌سو، اطلاع‌رسانی در خصوص وقوع جرائم و انحرافات اجتماعی و کیفیت وقوع و ابعاد و راه‌های لغزش افراد به‌سوی کج‌روی و هنجارشکنی و در سوی دیگر، ایجاد نفرت و بیزاری در جامعه از وقوع انحرافات و جرائم اجتماعی، از مهم‌ترین وظایف رسانه‌های جمعی می‌باشد. کارگزاران وسایل ارتباط جمعی می‌بایست با حساسیت ویژه‌ای از ارزش‌های عام و هنجارهای نهادینه‌شده اجتماعی پاسداری کنند و برای تحقق عینی آن، با پلیس به‌عنوان متولی حفظ نظم و امنیت و ارزش‌های جامعه، هماهنگی و همکاری لازم را داشته باشند و در این راه از همه امکانات خود برای حفظ کرامت انسانی استفاده کنند. نوع تعامل پلیس و رسانه‌های

ارتباط جمعی می‌بایست به سمتی باشد که با لحاظ قرار دادن ارزش‌ها و باورهای انسانی و اسلامی جامعه با همکاری یکدیگر نسبت به ایجاد امنیت در جامعه اهتمام بورزند؛ به نحوی که چنانچه این تعامل در راستای افزایش احساس امنیت و ترغیب شهروندان به سمت همکاری با پلیس برای پیشگیری از وقوع جرم باشد، عرصه بر مجرمین تنگ‌تر شده و فضا و نگاه جامعه بر اساس مشارکت در ایجاد امنیت شکل می‌گیرد؛ اما اگر الگوی تعامل در راستای واگرایی باشد و رسانه‌های ارتباط جمعی هم‌راستا با حساسیت‌های پیشگیری از جرم نباشند و یا به جای این که مشارکت مردمی را برای پیشگیری از جرم جلب کنند، به سمت بحران‌نمایی و ایجاد تشویش پیش روند، مسلماً پلیس به تنهایی نمی‌تواند حس امنیت و اعتماد را به جامعه تزریق کند. در خصوص پیشگیری از وقوع جرم، پلیس جامعه‌محور ضمن اینکه می‌تواند نسبت به هوشیاری و آگاهی آماج‌ها در جامعه تلاش کند، می‌تواند با یاری وسایل ارتباط جمعی فرهنگ عمومی جامعه را ارتقا بخشیده و تمایل به جرم را کاهش دهد. با این دیدگاه، در دهه اخیر، نیروی انتظامی تلاش کرده است با انتخاب رویکرد جامعه‌محوری، به بازسازی ساختارها و روش‌های اجرایی در مأموریت‌های محوله و روی آوردن به روش‌های نرم‌افزاری در تأمین امنیت، از ظرفیت‌ها و سرمایه‌های بالقوه اجتماعی در تولید، حفظ و ارتقاء نظم و امنیت شهروندان بهره بگیرد. این از آن‌رو است که امنیت حاصل تولید نهادها، سازمان‌ها و تشکل‌های غیردولتی، بخش خصوصی و مردم است و یکی از نهادهای اجتماعی که تأثیر فراوانی بر امنیت جامعه دارد، رسانه‌های ارتباط جمعی می‌باشد (جوکار، ۱۳۹۶: ۹۰).

شکل ۱: مدل نظری تحقیق

روش‌شناسی

این پژوهش از نظر روش‌های کمی گردآوری داده‌ها، توصیفی - تحلیلی از نوع پیمایشی است. جامعه آماری این تحقیق، کلیه شهروندان ۱۸ سال به بالای شهرستان سمنان هستند که تعداد آن‌ها به‌طور تقریبی ۲۰۰ هزار نفر برآورد شد. تعداد ۲۲۰ نفر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای بدین شکل که شهر سمنان به چهار بخش شمال، جنوبی، شرق و غرب تقسیم شده و هر بخش یک خوشه را تشکیل می‌دهد، انتخاب و مورد ارزیابی قرار گرفتند. برای بررسی روایی از روایی محتوی و صوری استفاده شده است؛ یعنی محققان از طریق نظرخواهی از کارشناسان حوزه معاونت اجتماعی و اعضای هیئت‌علمی متخصص علوم ارتباطات استفاده شد و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از آمارهای توصیفی و رگرسیون چندگانه استفاده شد.

یافته‌ها

نتایج تحلیل‌های جمعیت‌شناختی نشان می‌دهند که ۵۰/۴ درصد را زنان و ۴۹/۶ درصد را مردان تشکیل می‌دهند. میانگین سن پاسخگویان، ۳۵ سال و بیشترین فراوانی (مد یا نما) نیز ۳۷ ساله‌ها بوده‌اند؛ انحراف معیار این متغیر، ۱۰ و واریانس آن، ۱۱۸ می‌باشد. همچنین، حداقل سن در میان نمونه، ۱۸ سال و حداکثر سن، ۶۱ سال می‌باشد. ۵۳ درصد نمونه را مجردان، ۴۲ درصد را متأهلین (دارای همسر)؛ و فقط ۵ درصد را نیز پاسخگویان افراد مطلقه تشکیل می‌دهند. در میان نمونه، هیچ‌کس وضعیت تأهل خود را بدون همسر بر اثر فوت اعلام نکرده است. ۱/۶ درصد نمونه را افراد بی‌سواد، ۴/۲ درصد ابتدایی، ۱/۱ درصد راهنمایی، ۱۶/۳ درصد دیپلم؛ ۳۵/۳ درصد فوق‌دیپلم و لیسانس (تحصیلات عالی) و ۱۹/۵ درصد را فوق لیسانس و دکتری (تحصیلات تکمیلی) تشکیل می‌دهند. ۲۸ درصد نمونه دانش‌آموز هستند و ۲ درصد نمونه را دانشجویان تشکیل می‌دهند. ۵ درصد کارگر هستند. ۵۳ درصد کارمند و ۷ درصد نمونه را کاسبان تشکیل می‌دهند و ۵ درصد نیز سایر مشاغل آزاد می‌باشند.

با توجه به نتایج پژوهش، در تمامی رسانه‌ها اعم از تلویزیون، رادیو، اینترنت، ماهواره و شبکه‌های اجتماعی به‌جز روزنامه، گزینه زیاد، گزینه منتخب نمونه آماری تحقیق بود و فقط استفاده از روزنامه، گزینه کم را به خود اختصاص داده بود که این نشان می‌دهد، بهره‌گیری از رسانه‌های مکتوب سنتی در بین افراد کاهش فراوانی یافته است و فعالیت‌های رسانه‌ای ناجا برای حداکثرسازی تأثیرات خود در بخش پیشگیری اجتماعی از جرم می‌تواند در تلویزیون، رادیو، اینترنت، ماهواره و شبکه‌های اجتماعی تمرکز بیشتری داشته باشد.

جدول ۱: توزیع فراوانی مطلق، مربوط به متغیرهای اصلی تحقیق

آماره‌ها	متغیر وابسته		متغیر مستقل فعالیت‌های رسانه‌ای	
	گرایش به پیشگیری اجتماعی از جرم	آموزشی	مشارکت اجتماعی	فرهنگ‌سازی اطلاع‌رسانی
میانگین	۴۰/۸۵	۱۹/۱۴	۱۵/۳۴	۱۶/۱۱
انحراف	۹/۰۷۸	۵/۲۱۹	۴/۳۵۸	۵/۳۴۳
				۸/۱۹
				۳/۴۷۰

متغیر وابسته				متغیر مستقل فعالیت‌های رسانه‌ای	
آماره‌ها	گرایش به پیشگیری اجتماعی از جرم	آموزشی	مشارکت اجتماعی	فرهنگ‌سازی	اطلاع‌رسانی
معیار					
واریانس	۸۲/۴۱۵	۲۷/۲۴۲	۱۸/۹۹۶	۲۸/۵۴۳	۱۲/۰۳۸
حداقل	۱۶	۶	۶	۵	۳
حداکثر	۵۶	۳۰	۲۵	۲۵	۱۵
جمع بی‌پاسخ	۰	۰	۰	۰	۰
جمع با پاسخ	۲۲۰	۲۲۰	۲۲۰	۲۲۰	۲۲۰
جمع کل	۲۲۰	۲۲۰	۲۲۰	۲۲۰	۲۲۰

جدول ۲: ماتریس همبستگی متغیرهای تحقیق

آموزشی	مشارکت اجتماعی	فرهنگ‌سازی	اطلاع‌رسانی	
۱/۰۰۰	۰/۱۱۵	۰/۲۹۸	۰/۱۱۴	آموزشی
۰/۱۱۵	۱/۰۰۰	۰/۲۳۲	۰/۹۵۴	مشارکت اجتماعی
۰/۲۹۸	۰/۲۳۲	۱/۰۰۰	۰/۲۴۲	فرهنگ‌سازی
۰/۱۱۴	۰/۹۵۴	۰/۲۴۲	۱/۰۰۰	اطلاع‌رسانی

همانطور که مشاهده می‌شود، داده‌های جدول شماره (۲) نمایانگر ماتریس همبستگی است. عناصر روی قطر اصلی آن ۱ می‌باشند، بنابراین متقارن هستند. متغیرها باهم همبستگی معناداری دارند. مقدار همبستگی بین متغیر آموزشی و متغیر مشارکت اجتماعی ۰/۱۱۵، مقدار همبستگی بین متغیر آموزشی و فرهنگ‌سازی ۰/۲۹۸ و مقدار همبستگی بین متغیر آموزشی و متغیر اطلاع‌رسانی ۰/۱۱۴ حاصل شده‌اند. لذا از آنجاکه هیچ‌یک از این مقادیر نزدیک ۱ نمی‌باشند، متغیر همبستگی بالایی نداشته و بنابراین هم خطی نداریم.

جدول ۳: ضریب تعیین برای بررسی صحت انتخاب متغیرهای تحقیق

همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	ضریب تعیین	تخمین خطای
R	تعدیل شده	استاندارد	
۰/۳۵۵	۰/۳۲۶	۰/۳۰۶	۱۵/۷۴۶

همانطور که مشاهده می‌شود، داده‌های جدول شماره (۳) مشخص می‌سازد که متغیرهای مستقل آموزشی، مشارکت اجتماعی، فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی در مجموع، ۳۰/۶ درصد از متغیر پیشگیری اجتماعی از جرم را تبیین می‌کنند. تفاوت اندک مقادیر مجذور ضریب تعیین و مجذور ضریب تعیین تنظیم‌شده، نشان می‌دهد که متغیرهای مستقل (آموزشی، مشارکت اجتماعی، فرهنگ‌سازی، اطلاع‌رسانی) در مدل تحقیق به‌درستی انتخاب شده است.

جدول ۴: آزمون آنوا رأی بررسی معنی‌دار بودن مدل تحقیق

مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	آماره F	ضریب معناداری
۴۴۶۳/۵۶۰	۲	۲۲۳۱/۷۸۰	۹/۰۵۷	۰/۰۰۰
۳۱۲۹۵/۶۷۱	۲۱۸	۲۴۶/۴۲۳		
۳۵۷۵۹/۲۳۱	۲۲۰			

مقادیر آنوا در جدول شماره (۴)، معنی‌داری کلی مدل رگرسیون را آزمون می‌کند. مقدار آماره آزمون معنی‌داری مدل که همان آماره F است، برابر ۹/۰۵۷ است که با توجه به مقدار ضریب معناداری آزمون که برابر ۰/۰۰۰ بوده و کمتر از ۰/۰۵ است، فرض صفر با اطمینان ۰/۹۵ رد می‌شود؛ یعنی مدل موجود با اطمینان ۰/۹۵ درصد معنی‌دار بوده و بر اساس داده‌های موجود، این مدل قادر به بیان تغییرات متغیر پیشگیری اجتماعی از جرم می‌باشد.

جدول ۵: تحلیل رگرسیون جهت برآورد میزان اثر متغیرهای مستقل بر وابسته

مقدار ثابت	اثرات استاندارد نشده		اثرات استاندارد شده	
	میزان اثر تقریبی	خطای استاندارد	میزان اثر واقعی	میزان اثر تقریبی
۴۱۰/۷۹	۸/۴۱۵	۴/۸۸۲	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
۰/۲۳۷	۰/۱۰۴	۲/۲۸۰	۰/۰۲۴	۰/۰۲۴
۰/۷۲۰	۰/۱۷۹	۴/۰۲۵	۰/۰۰۰	۰/۰۰۰
۰/۴۱۳	۰/۱۶۸	۲/۱۶	۰/۰۳۱	۰/۰۳۱
۰/۱۷۶	۰/۱۲۸	۳/۱۲۴	۰/۰۲۵	۰/۰۲۵

در این بخش، هر ضریبی که دارای اثر واقعی بزرگ‌تری باشد، در مدل رگرسیونی از اهمیت بیشتری نیز برخوردار است. همانطور که در جدول شماره (۵) مشاهده می‌شود، متغیر اطلاع‌رسانی با ۴۱/۲ درصد در رتبه نخست، متغیر مشارکت اجتماعی با ۳۴/۴ درصد در رتبه دوم، متغیر فرهنگ‌سازی با ۲۳/۱ درصد در رتبه سوم و متغیر آموزشی با ۱۹/۵ درصد در رتبه چهارم اثرگذاری بر پیشگیری اجتماعی از جرم قرار گرفته‌اند. با توجه به سطوح معناداری حاصل‌شده برای هریک از متغیرها، می‌توان گفت هر ۴ فرضیه تحقیق تأیید شده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر، شناسایی نقش فعالیت‌های رسانه‌ای نیروی انتظامی در پیشگیری اجتماعی از جرائم در میان شهروندان ۱۸ سال به بالای شهرستان سمنان انجام شد.

در ارتباط با نقش آموزشی رسانه‌ها در پیشگیری اجتماعی از جرائم می‌توان گفت، هر واحد تغییر در آموزش، می‌تواند حامل ۱۹/۵ درصد تغییر در پیشگیری اجتماعی از جرم در سطح معناداری $p < 0/05$ باشد. در تبیین این نتایج می‌توان گفت، فعالیت‌های رسانه‌ای ناجا از طریق آموزش همگانی، اعم انتشار اخبار صحیح در جرایم، انعکاس صحیح عوامل مختلف حقوقی، قضایی و اجتماعی منجر به وقوع جرم و افشای جرائم ملی و نظیر آن، می‌توانند موجبات پیشگیری وضعی از ارتکاب جرائم را فراهم آورند. فعالیت‌های رسانه‌ای ناجا با دستان توانمند خود و همچنین، نفوذی که در جامعه دارند، با آگاه‌سازی عمومی از طریق آموزش نسبت به ترفندهای ارتکاب جرم که در نهایت، می‌توانند منجر به توانمند شدن بزه‌دیدگان در برابر حربه‌های بزهکاران شود و همچنین، با نهادینه کردن فرهنگ مشارکت در سطح جامعه بین افراد جامعه با همدیگر و ارگان دولتی در جهت عملی کردن برنامه‌های پیشگیری اجتماعی از جرم گامی مثبت بگذارد. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های تحقیقات فرهنگد (۱۳۹۷)، رستگار (۱۳۹۶)، بوردادک^۱ (۲۰۱۷) و نمونین^۲ (۲۰۱۷) همخوانی دارد.

۱ - Burdace

۲ - Nemounine

یافته‌های این پژوهش در خصوص نقش مشارکت اجتماعی در پیشگیری اجتماعی از جرائم حاکی از آن است که هر واحد تغییر در متغیر مشارکت اجتماعی می‌تواند حامل ۳۴/۴ درصد تغییر در پیشگیری اجتماعی از جرم در سطح معناداری $p < 0/05$ باشد. در تبیین این نتایج می‌توان گفت، فعالیت‌های رسانه‌ای ناجا منجر به افزایش تأثیرات مثبت سواد رسانه‌ای مخاطبین درباره جرائم است که موجب پیشگیری از وقوع جرم شده و جنبه‌ای کاربردی در حفظ امنیت کشور دارد. فعالیت‌های رسانه‌ای با برنامه‌ریزی بر روی سعی جمعی افراد جامعه و تغییر عملیات ذهنی و روانی آن‌ها، درصدد جهت‌دهی فکر اعضای جامعه و آمادگی آن‌ها جهت پذیرش مشارکت اجتماعی می‌باشد. عملیات روانی رسانه‌ای ناجا در طول یک روز و یک ماه صورت نمی‌پذیرد، بلکه این مهم در طول سال‌ها تلاش ناجا صورت می‌پذیرد تا منطق ذهنی و نگرش مخاطب نسبت به جرائم را دگرگون سازند. از سویی می‌توان گفت، حق مردم است که در همه آنچه در لایه‌های پنهان ضد جرم و جنایت در کشور وجود دارد، مشارکت جویند در حدی که ریزترین جرائم و مراحل پیگیری تا جایی که به تحقیقات جنایی لطمه نزنند. از سویی دیگر می‌توان بیان کرد، مشارکت اجتماعی در دفع وقوع جرم و جنایت در کشور باید تا اندازه‌ای باشد که مراقب خود و خانواده‌شان باشند و در گیرودار چالش با مجرمین نشوند. جرائم استثنایی نیازی به طرح مشارکت اجتماعی ندارد و به افکار عمومی ترسی بی‌مبنا و وحشتی مضاعف را القا می‌کنند؛ چراکه احتمال وقوع این حادثه برای دیگران بسیار اندک است. لذا ناجا می‌بایست در شناخت حربه‌های جرم‌زا در ایجاد بستر جهت ایجاد عملیات روانی فعال بوده و از نظر علمی و عملیاتی تاکتیک‌های متقابل جهت پیشگیری اجتماعی از جرائم را با مشارکت شهروندان در اختیار داشته باشد. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های تحقیقات تاج خراسانی (۱۳۹۶)، کوشیر^۱ (۲۰۱۸) و لاریجیو^۲ (۲۰۱۵) همخوانی دارد.

یافته‌های این پژوهش در خصوص فرهنگ‌سازی در پیشگیری اجتماعی از جرائم نشان می‌دهد که هر واحد تغییر در فرهنگ‌سازی می‌تواند ۲۳/۱ درصد تغییر در پیشگیری اجتماعی از جرم در سطح معناداری $p < 0/05$ ایجاد کند. در تبیین این

۱ - Kocier
۲ - Luriggio

نتایج می‌توان گفت، از آنجاکه امنیت نقش اساسی در زندگی فردی و اجتماعی همه انسان‌ها دارد و بدون این مقوله زندگی معنی و مفهوم لذت‌بخش خود را از دست می‌دهد، پس باید بپذیریم که امنیت نیز مانند همه پدیده‌ها یا مسائل اجتماعی و فردی تحت تأثیر فرهنگ‌سازی رسانه‌ها قرار می‌گیرد. فرهنگ‌سازی می‌تواند ظرفیت‌های جنایی خفته را بیدار سازند و پلیس و جامعه و دستگاه قضایی را با موجودات خطرناکی که مرتکب تکرار جرم هستند، مواجه سازند یا باعث شوند که تبهکاران از ارتکاب جرم صرف‌نظر کرده و زمینه را برای ترک تازی مناسب نبینند. در فرهنگ‌سازی نشان می‌دهند که مخاطب‌شناسی را آموخته‌اند و سن، جنسیت، تحصیلات، ساختار خانوادگی، موقعیت اجتماعی، عادات رسانه‌ای مخاطبان، تعلقات فرهنگی آنان مدنظر قرار می‌گیرد. فرهنگ‌سازی رسانه‌ای ناجا باید به‌گونه‌ای باشد و چنان تصویرپردازی کند که اعمال خلاف انسانی و جرم قبیح و زشت به نظر آید و هر انسانی را بر حذر دارد و چنان نشان دهد که هر مجرم بالقوه‌ای تصور کند که آینده‌ای محکوم به شکست و پشیمانی در انتظار او خواهد بود. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های تحقیقات یوسفی (۱۳۹۶)، بزمی (۱۳۹۵)، موخی^۱ (۲۰۱۸) و عبدالسلام^۲ (۲۰۱۶) همخوانی دارد.

یافته‌های نقش اطلاع‌رسانی در پیشگیری اجتماعی از جرائم نشان داد که هر واحد تغییر در اطلاع‌رسانی، می‌تواند ۴۱/۲ درصد تغییر در پیشگیری اجتماعی از جرم در سطح معناداری $p < 0/05$ ایجاد کند. در تبیین این نتایج می‌توان گفت، فعالیت‌های رسانه‌ای ناجا با ایفای نقش اطلاع‌رسانی و ترویج الگوهای زندگی سالم، می‌توانند در کاهش وقوع آسیب‌های اجتماعی (جرم) و افزایش احساس امنیت مؤثر باشند. از آنجاکه کارکرد و اطلاع‌رسانی فعالیت‌های رسانه‌ای ناجا از طریق جامعه‌پذیری و اجتماعی کردن مجدد بزرگسالان بسیار مؤثر است و از ابزارهای ویژه در اصلاح رفتار و ترغیب و متقاعدسازی شهروندان اثرگذار است می‌توانند منجر به کاهش خسارات و تلفات ناشی از جرائم بسیار مؤثر باشند. لذا می‌توان گفت فعالیت‌های رسانه‌ای ناجا می‌توانند بر عامل انسانی، باورها و رفتار او اثرگذار باشند. اطلاع‌رسانی به آحاد جامعه توسط پلیس می‌تواند از طریق ارائه اطلاعات کلی در مورد شیوه‌های اجتناب از بزه دیدگی به جامعه به

۱ - Mochiy

۲ - Abdulsalam

پیشگیری از جرم کمک کند. همچنین، پلیس می‌تواند در اطلاع‌رسانی و تبلیغات رسانه‌ای به منظور تغییر گرایش‌ها و رفتارها در مورد جرم و خشونت شرکت کرده و از بزهکاری نوجوانان، زنان، اقلیت‌های فرهنگی و افراد ناتوان جلوگیری کند. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های تحقیقات جان فدا (۱۳۹۷)، امینی (۱۳۹۷) و فیوری^۱ (۲۰۱۷) همخوانی دارد.

بر اساس نتایج این پژوهش، بین فعالیت‌های رسانه‌ای ناجا با پیشگیری اجتماعی از جرم رابطه معناداری وجود دارد. در همین راستا پیشنهاد می‌شود:

- هم‌افزایی با پلیس در راستای عمیق ساختن مشارکت مردمی برای پیشگیری از جرم به حد کافی و مناسب صورت گیرد. به این منظور، باید وضعیت دقیق مسئولیت‌ها و وظایف ناجا و رسانه‌ها در پیشگیری اجتماعی از جرائم مشخص شود.
- آموزش‌های جذاب و حاوی پیام‌های پیشگیرانه برای گروه‌های سنی مختلف ارائه شود. فعالیت‌های رسانه‌ای ناجا باید در عدم بحران‌نمایی و ایجاد تشویش در جامعه تلاش وافر داشته و با تقویت فضای عقلانی و آرامش عاطفی جامعه در کاهش انگیزه‌های جنایی اثرگذاری خود را نمایان سازد.
- میزان همکاری و هماهنگی کارگزاران وسایل ارتباط جمعی با پلیس برای حفظ نظم و ارزش‌های نهادینه‌شده اجتماعی و تقویت فضای عقلانی و آرامش عاطفی جامعه باید تقویت شود تا بدین صورت نسبت به ایجاد فرایندهای حساسیت‌زا برای کاهش میزان تساهل شهروندان نسبت به عوامل اجتماعی جرم‌زا به حد کافی اقدام روانی کافی صورت گیرد.
- تولیدات شنیداری و دیداری کافی در قالب فیلم سینمایی و... در رابطه با مأموریت‌های پلیس برای جامعه پخش شود. به این منظور، باید نسبت به تهیه این‌گونه تولیدات و یا تبلیغات جذاب و یا بازی رایانه‌ای پرمحتوا با استفاده از

۱ - Feaury

- شخصیت‌سازی و جلوه‌های ویژه و نرم‌افزارهای رایانه‌ای برای افزایش آگاهی و هشدار پلیسی به مردم اقدام شود.
- باید یک الگوی تعاملی در راستای همگرایی تولیدات رسانه‌ای با عملکرد پلیس به‌طور کامل طراحی و ارائه شود و واقع‌گرایی در تولیدات رسانه‌ای برای نمایش حوادث و رویدادهای جرم خیز به چشم بخورد.
- از طریق تولیدات رسانه‌ای ناجا باید شگردهای مختلف ارتکاب جرم اتفاق افتاده برای هوشیارسازی مردم اطلاع‌رسانی شود و مجرمان سابقه‌دار با هماهنگی مقام قضایی به مردم معرفی شوند. همچنین، باید فرهنگ احترام به قانون، دانش حقوقی شهروندان و آگاهی از حقوق شهروندی‌شان را ارتقا داد و در مورد نحوه مراقبت از خود و اموال به شهروندان اطلاع‌رسانی کافی صورت داد.

منابع

- ابوذری، مصطفی (۱۳۹۸). «تأثیر نقش سازمان‌های مؤثر در پیشگیری از وقوع جرم». ششمین اجلاس ملی روانشناسی، علوم تربیتی و اجتماعی، بابل.
- امینی، ابراهیم (۱۳۹۷). «بررسی نقش رسانه‌های گروهی در کاهش جرائم با ورود به حوزه پیشگیری غیر کیفری». ششمین اجلاس ملی حقوق و مطالعات قضایی، تهران.
- بزمی، علی (۱۳۹۵). «نقش و وظایف نهادهای مدنی احزاب، رسانه‌ها و... در برقراری و حفظ توازن میان نظم و امنیت اجتماعی با حقوق و تکالیف شهروندی». اولین همایش ملی آینده‌پژوهی، علوم انسانی و امنیت اجتماعی، لرستان.
- بوسجین، محسن (۱۳۹۶). «نقش رسانه‌ها در بازتاب جرائم و انحراف جرم‌زا با رویکرد پیشگیرانه». اولین اجلاس ملی حقوق و علوم سیاسی، تهران.
- تاج خراسانی، سمیرا (۱۳۹۶). «رسانه‌ها و بازتولید سیاست‌های سخت‌گیرانه در مورد طرح مبارزه با اراذل‌واوباش». همایش بین‌المللی حقوق علوم سیاسی و معارف اسلامی، تهران.
- تانکارد، جیمز، سورین ورنر (۱۳۹۳). «نظریه‌های ارتباطات». (ترجمه علیرضا دهقان)، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- جان فدا، الهام (۱۳۹۷). «نقش رسانه‌های جمعی دیداری در پیشگیری وضعی از وقوع جرم». دومین همایش بین‌المللی فقه و حقوق، وکالت و علوم اجتماعی، همدان.
- جوکار، غلام عباس (۱۳۹۶). «نقش رسانه‌ها در پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی». همایش ملی علوم انسانی، تهران.
- حبیبزاده ملکی، اصحاب؛ افخمی، حسین؛ نادرپور، محمدرضا؛ بهریر، سروش (۱۳۸۸). «بررسی نقش دوگانه رسانه‌های جمعی در پیشگیری و وقوع جرایم». نشریه انتظام اجتماعی، دوره اول، شماره دوم، صص ۱۳۷-۱۰۳.
- حسنی دخت، سودابه (۱۳۹۹). «تأثیر سواد رسانه‌ای در تشخیص اخبار جعلی». فصلنامه مدیریت رسانه، شماره چهل‌ونهم، صص ۹۹-۴۵.
- حسنی، محمد (۱۳۸۵). «فرهنگ و رسانه‌های نوین». قم: انتشارات دفتر عقل.
- دادگران، محمد (۱۳۸۹). «مبانی ارتباط جمعی». تهران: نشر فیروزه.
- راندل، دیوید (۱۳۹۳). «روزنامه‌نگاری حرفه‌ای». (ترجمه علی‌اکبر قاضی‌زاده)، تهران: مؤسسه انتشاراتی روزنامه ایران.

- رستگار، محمد عارف (۱۳۹۶). «بررسی نقش رسانه‌ها در پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی». سومین همایش ملی پژوهش‌های نوین در حوزه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی ایران، قم.
- فرهمند، مجتبی (۱۳۹۷). «نقش سواد رسانه در پیشگیری از جرائم زیست‌محیطی با محوریت پیشگیری جامعه‌مدار». همایش ملی آموزش سبز، حفظ محیط‌زیست و ارتقای سرمایه‌های اجتماعی، اصفهان.
- قاسمی، حمید (۱۳۸۶). «بررسی نقش مطبوعات و رسانه‌های گروهی در ورزش ایران». (رساله دکتری)، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران.
- لیتل جان، استیفن (۱۳۸۴). «نظریه‌های ارتباطات». (ترجمه سید مرتضی نوربخش)، تهران: نشر جنگل.
- مک کوایل، دنیس؛ ویندال، سون (۱۳۸۸). «مدل‌های ارتباط‌جمعی». (ترجمه گودرز میرانی)، تهران: طرح آینده.
- مهدی‌زاده، سید محمد (۱۳۹۱). «نظریه‌های رسانه: اندیشه‌های رایج و دیدگاه‌های انتقادی». تهران: انتشارات همشهری.
- میرزایی، جمشید (۱۳۹۶). «اقدامات پیشگیرانه از جرم». اولین اجلاس بین‌المللی اقتصاد، مدیریت، حسابداری، علوم انسانی و بانکداری اسلامی، تهران.
- هنری، حبیب و همکاران (۱۳۹۱). «بررسی عوامل مؤثر نقش‌های اطلاع‌رسانی، مشارکت اجتماعی، اجتماعی، آموزش و فرهنگ‌سازی رسانه‌های ورزشی در توسعه ورزش قهرمانی». فصلنامه مدیریت ورزشی، شماره دوازدهم، صص ۱۴۵-۱۲۷.
- ویندال، سون؛ بنو، سیگنایزر؛ اولسون، جین (۱۳۸۷). «کاربرد نظریه‌های ارتباطات». (ترجمه علیرضا دهقان)، تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.
- یوسفی، مینا (۱۳۹۶). «نقش رسانه‌های جمعی در پیشگیری از بزه‌دیدگی سالمندان». اولین همایش ملی علوم اجتماعی، علوم تربیتی، روانشناسی و امنیت اجتماعی، تهران.
- روشندل اربطانی، طاهر؛ خواجه‌ثیان، داتیس؛ قاسمی، محمد (۱۳۹۰). «تبیین مدل کاربرد رسانه‌های جمعی برای پیشگیری از ارتکاب جرم». پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی، دوره چهارم، شماره سیزدهم، صص ۸۱-۵۵.
- قاسمی، محمد و همکاران (۱۳۹۴). «نظریه‌های ارتباطی و جرم‌شناسی: جرم‌زدایی یا جرم‌زایی». دوره هشتم، شماره سی‌ام، صص ۶۲-۳۵.

- Abdulsalam, I. (۲۰۱۶). Understanding attitudes towards computer use in the police department of Pakistan. *The Electronic Journal of Information Systems in Developing*
- Ballard, M, Gray, M, Reilly, J, and Niggle, M. (۲۰۰۹). Correlates of game screen time among males: body physical activity and other media use. *Eating behaviors* ۱۰, PP.۱۶۱-۱۶۷. DOI: ۱۰.۱۰۱۶/j.eatbeh.۲۰۰۹.۰۵.۰۰۱
- Burdace, A. (۲۰۱۷). Validation of the technology acceptance model for police. *Journal of Criminal Justice*, (۱)۳۳.
- Feaury, B. (۲۰۱۷). Technology in policing: Experiences, obstacles and police needs. *Computer Law & Security Review*, ۲۸(۱).
- Gottschalk, Petter (۲۰۱۰). Crime and motive as predictors of jail sentence for police misconduct-*International Journal of Law, Crime and Justice* September.
- Justin, Nix. (۲۰۱۷). Third-person perceptions, hostile media effects, and policing: Developing a theoretical framework for assessing the Ferguson effect-*Journal of Criminal Justice* July.
- Kocier, Musgrove, P. (۲۰۱۸). Police crime recording and investigation systems– A user’s view. *Policing: An International Journal of Police Strategies & Management*, ۲۴(۱).
- Lurigio Arthur J. (۲۰۱۵). the effects of mass media on crime prevention awareness, attitudes, and behavior: The case of crime stoppers- *American Journal of Criminal Justice*.
- Marsh, H.L. (۱۹۹۱). a Comparative Analysis of Crime Coverage in Newspapers in the United States and Other Countries from ۱۹۶۰-۱۹۸۹: A Review of the Literature, *Journal of Criminal Justice*, ۱۹(۱).
- Mochiy, J. M. (۲۰۱۸). Risk Terrain Modeling for Strategic and Tactical Action. *Crime Mapping and Analysis News*, A police Foundation Publication.
- Mousseau, Vincent, (۲۰۱۹). Management of crime scene units by Quebec police senior managers: Insight on forensic knowledge and understanding of key stakeholders-*Science & Justice* September.
- Nemounine, B. (۲۰۱۷). Measuring and testing the effectiveness of a spatial decision support system. *Proceedings of the Twenty- Seventh Hawaii International Conference on System Sciences*, ۲۷(۴).

- Shjarback, John A. (۲۰۱۷). De-policing and crime in the wake of Ferguson: Racialized changes in the quantity and quality of policing among Missouri police departments-Journal of Criminal JusticeMay.

منابع

- امین‌صارمی، نوذر (۱۳۸۸). «نقش پیش‌بینی در پیشگیری انتظامی از جرم». مجموعه مقالات نخستین همایش ملی پیشگیری از جرم، تهران: معاونت آموزش نیروی انتظامی.
- پوراحمد، احمد؛ محمدپور، صابر؛ بوچانی، محمدحسین (۱۳۸۹). «بررسی مفهوم مشارکت شهروندان در امور شهر الکترونیکی». جغرافیای انسانی، سال دوم، شماره چهارم، صص ۱۱۷-۱۰۶، بازیابی از:
- <https://www.magiran.com/paper/۸۷۴۹۲۳>
- جلالی، علی‌اکبر (۱۳۸۲). «شهر الکترونیک». تهران: انتشارات علم و صنعت ایران.
- داودی دهاقانی، ابراهیم (۱۳۹۸). «موانع اساسی تحقق پیشگیری از جرائم سایبر». پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی، سال دوازدهم، شماره چهل‌وششم، صص ۵۳-۸۲، بازیابی از:
- http://www.osra.jrl.police.ir/article_۹۱۸۳۹.html
- داوودی ابراهیم؛ هندبانی، عبدالله؛ احمدی‌مقدم، اسماعیل؛ محمدی‌مقدم، یوسف؛ دعاگویان داود (۱۳۹۷). «شناسایی مؤلفه‌های جمع‌آوری اطلاعات در پیشگیری انتظامی از جرم». پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی، سال یازدهم شماره اول، بازیابی از:
- http://osra.jrl.police.ir/article_۱۸۷۲۵.html
- زیاری، کرامت‌الله؛ مهدی، علی؛ مهدیان بهمن‌میری، معصومه (۱۳۹۲). «مدیریت شهری الکترونیک؛ گامی نوین در تحقق پایداری شهری بررسی وضعیت شهرداری الکترونیکی در کلان‌شهرها (مطالعه موردی شهر قم)». فصلنامه علمی- پژوهشی اقتصاد و مدیریت شهری، دوره اول، شماره سوم، بازیابی از:
- <https://www.sid.ir/Fa/Journal/ViewPaper.aspx?id=۲۲۶۶۹۶>
- زین‌الدینی، محمدرضا (۱۳۸۹). «ارائه چهارچوبی برای معماری سازمانی شهر الکترونیک». (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)، دانشگاه پیام نور، دانشکده فنی مهندسی، گروه مهندسی کامپیوتر و فناوری اطلاعات.
- ستوده، هدایت‌الله (۱۳۸۵). «آسیب‌شناسی اجتماعی (جامعه‌شناسی انحرافات)». تهران: نشر آوای نور.
- سیفی، لیلی، آیتی، محسن (۱۳۹۸). «ادراک جوانان شهر بیرجند از ارتکاب جرم در شبکه‌های اجتماعی موبایلی». پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی، سال دوازدهم، شماره چهل‌وششم، صص ۱۱۱-۱۳۶، بازیابی از:
- http://journals.police.ir/article_۹۱۸۵۰.html

- عطایی فر، امیر؛ عطائی فر، وحید؛ محمدی، شراره (۱۳۹۳). «بررسی شهر الکترونیک در توسعه پایدار شهری». دوماهنامه شهر نگار، شماره هفتاد و هفتادویکم، صص ۵۱-۴۱، بازیابی از: <https://www.magiran.com/paper/۱۴۷۲۲۴۷>
- کشوری، حسین (۱۳۹۴). «نقش شهر الکترونیک در توسعه زندگی سالم (مورد مطالعه شهر تهران)». اولین کنفرانس ملی جغرافیا و برنامه‌ریزی، معماری و شهرسازی نوین. بازیابی از: <https://civilica.com/doc/۴۶۶۳۲۸/certificate/print/>
- کلدی، علیرضا (۱۳۸۱). «انحراف، جرم و پیشگیری». مجله رفاه اجتماعی، سال دوم، شماره سوم، صص ۷۲-۵۱. بازیابی از: http://refahj.uswr.ac.ir/browse.php?a_code=A-۱۰-۸۱۷-۲۳۷&sid=۱&slc_lang=fa
- گل محمدی خامنه، علی (۱۳۹۳). «مدیریت پیشگیری از جرائم». تهران: دانشگاه علوم انتظامی امین.
- محمدتسل، غلامرضا (۱۳۸۷). «پلیس و پیشگیری از جرم». مجموعه مقالات، دفتر تحقیقات کاربردی پلیس پیشگیری ناجا، تهران.
- معظمی، شهلا (۱۳۸۶). «پیشگیری جرم‌شناختی». مجله تحلیلی و آموزشی مجد، سال اول، شماره اول، بازیابی از: <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?ID=۹۹۰۶۳>
- میرزایی، محمد؛ میرشکاری، وحید (۱۳۹۴). «بررسی شرایط و زیرساخت‌های موجود در مدارس متوسط شهر تهران در راستای تربیت مدرس». اولین همایش ملی راهکارهای توسعه و ترویج علوم تربیتی، روانشناسی، مشاوره و آموزش در ایران. بازیابی از: <https://civilica.com/doc/۴۳۰۱۳۰/>
- نجفی ابرندآبادی، علی حسین؛ هاشم‌بیگی، مجید (۱۳۹۰). «دانشنامه جرم‌شناسی» (چاپ دوم)، تهران: انتشارات گنج دانش.
- نجفی ابرندآبادی، علی حسین (۱۳۸۳). «مباحثی در علوم جنایی؛ تقریرات درس جرم‌شناسی مقاطع دکتری و کارشناسی ارشد». مجموعه دوجلدی به کوشش شهرام ابراهیمی.
- نوروزی، بهرام؛ بارانی، محمد؛ سرشکیان، سید محمدحسین (۱۳۹۲). «پیشگیری از جرم (ازنظریه تا عمل با تأکید بر نقش پلیس)». تهران: انتشارات معاونت تربیت و آموزش نیروی انتظامی.
- نوروزی، میثم (۱۳۸۸). «اثرات پیاده‌سازی شهر الکترونیک بر مدیریت شهری با تأکید بر وظایف برنامه‌ریزی». (پایان‌نامه کارشناسی ارشد)، دانشگاه علامه طباطبائی

- وروایی، اکبر؛ ذوالفقاری، حسین؛ عبادی‌نژاد، سید علی؛ رفیعی‌کیا، هادی (۱۳۹۸). «طراحی الگوی مدیریت پیشگیری انتظامی از تکرار جرائم (مورد مطالعه: جرم سرقت مسلحانه)». پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی، سال دوازدهم، شماره اول، صص ۱۵۰-۱۱۷، بازیابی از:
http://osra.jrl.police.ir/article_20113.html
- وطن‌خواه، حمید؛ ذوالفقاری، حسین؛ کارگر، بهمن؛ کلانتری، محسن (۱۳۹۸). «بررسی اقدامات درون‌سازمانی نیروی انتظامی برای پیشگیری از جرم از طریق طراحی محیطی (CPTED)». پژوهشنامه نظم و امنیت انتظامی، سال دوازدهم، شماره چهل‌وپنجم، صص ۱۵۱-۱۸۱، بازیابی از:
http://www.osra.jrl.police.ir/article_20149.html
- Asgharizadeh. E. et al. (۲۰۰۸). The identification of the electronic city application obstacles in Iran. WorldAcademy of science, Engineering and Technology. (۴۱):۲۹۴:۲۹۹.
- Ameli, S.R. (۲۰۰۳). Glocal Space: Power and Powerlessness of Cultures.
- Crowe .T (۲۰۰۰). Crime Prevention Through Environmental Design: Applications of Architectural Design and Space Management Concepts . Butterworth Heinemann .Oxford
- Chen, H., (۲۰۰۲). “Digital Government: technologies and practices,” Decision Support System, ۳۴/۳.
- Hughes, G, (۲۰۰۱). Crime Prevention, in Mclaughlin, E and Munice.J (Eds), The Sage Dictionary of Criminology, Sage Publication Ltd.
- Howard. M. (۲۰۰۱). E-government across the globe: How will “e” change government? Government Financereview. ۱۷(۴). Available from: www.gfoa.downloads/eGovGFRAug01.pdf.
- Shaftoe, Henry (۲۰۰۲). Social Crime Prevention - Interventions to Reduce the Motivation to Offend; Synopsis of Presentation at Tallinn City Council, University of the West of England, Bristol, UK. Obtained from: www.uwe.ac.uk

Archive of SID

Archive of SID